

ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพ
ระหว่างประเทศ
(องค์การมหาชน)

จ้องแดงโบราณ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นบ้านดอนเปาที่ใกล้สูญหาย

จ้อง เป็นภาษาพื้นถิ่นล้านนา หมายถึง ร่ม “จ้องแดง” หรือ ร่มสีแดง เป็นภูมิปัญญาพื้นบ้านของชาวล้านนาที่มีการสืบทอดมาอย่างยาวนานนับหลายร้อยปี โดยมีข้อสันนิษฐานว่าการทำจ้องของชาวล้านนาได้รับอิทธิพลมาจากจากชาวไต หรือชาวไทยใหญ่ โดยมีตำนานเล่าขานกันว่าภูมิปัญญาการทำจ้องแดงมาจากเจ้าอาวาสวัดดอนเปา อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ได้เดินทางจุดธูปไปจนถึงดินแดนของชาวไทยใหญ่ และได้พบกับร่มสีแดงที่มีลักษณะแตกต่างจากร่มทั่วไปที่เคยได้พบเห็น เรียกกันว่า “จ้องหาง” จึงได้นำกลับมาเป็นต้นแบบและทดลองประดิษฐ์ขึ้นตามแบบของเดิม เมื่อทำสำเร็จจึงได้นำมาสอนให้กับพระลูกวัดและชาวบ้าน จนได้กลายเป็นภูมิปัญญาที่สืบทอดต่อกันมาจนปัจจุบัน

ในอดีต “จ้องแดง” ได้กลายเป็นสินค้าพื้นเมืองของชาวล้านนาที่มีการทำกันอย่างแพร่หลายในแทบทุกหลังคาเรือน โดยชาวบ้านจะรวมตัวกันทำร่มกันใต้ต้นบ้าน แล้วนำออกมาวางเรียงรายเต็มกลางลานบ้านเพื่อผึ่งแดดให้สีแดงแห้งสนิท สีสีแดงที่ปรากฏบนร่มชวนสะดุดตาแก่ผู้ที่พบเห็น จนทำให้จ้องแดงกลายเป็นสินค้าพื้นเมืองที่ได้รับความนิยม และได้รับความนิยมนอย่างมาก ในหมู่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ส่งผลให้จ้องแดงได้กลายเป็นสินค้าพื้นเมืองขึ้นชื่อและเป็นเอกลักษณ์ทางภูมิปัญญาพื้นบ้านของชาวล้านนาอย่างต่อเนื่องยาวนานนับร้อยปี

คุณค่า ความสำคัญ ทางวัฒนธรรมของงานจ้องแดง

“จ้องแดง” ในภาษาล้านนามีความหมายว่า “ร่มสีแดง” เป็นอุปกรณ์ป้องกันแสงแดดที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายทางภาคเหนือ “จ้อง” ของชาวล้านนามีความแตกต่างจากร่มทั่วไป ทั้งด้านรูปลักษณะและสีที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว คือ สีแดง ในอดีตจ้องแดงจึงมีชื่อที่ถูกเรียกขานกันว่า “จ้องหาง” คำว่า “หาง” เป็นชื่อพืชชนิดหนึ่งที่นำมาเป็นวัตถุดิบในการทำให้ร่มเกิดสีอันเป็นเอกลักษณ์ ด้วยการนำผลของหางมาตำจนเกิดเป็นน้ำที่มีสีแดงสดนำมาใช้ทาบนร่ม ต่อมาเมื่อช่างพื้นบ้านสามารถผลิตจ้องแดงได้อย่างแพร่หลาย ทำให้จ้องแดง จึงกลายเป็นสินค้าที่สามารถซื้อหาเพื่อครอบครองได้โดยง่าย

ทำให้ชาวบ้านทั่วไปมีโอกาสได้ใช้งาน โดยเฉพาะนิยมใช้จ้องแดงกาง หรือถือไปในโอกาสสำคัญ ๆ เช่น งานปอยหลวง (งานวัดตามประเพณีของชาวล้านนา) งานสงกรานต์(งานปีใหม่เมือง) เป็นต้น อีกทั้งพระภิกษุสงฆ์ก็จะใช้งานจ้องแดงในยามเดินธุดงค์ หรือใช้ร่วมในพิธีศพของชาวล้านนาโดยพระภิกษุสงฆ์จะกางร่มเดินนำหน้าขบวนจูงศพเพื่อเข้าสู่พิธีฌาปนกิจ

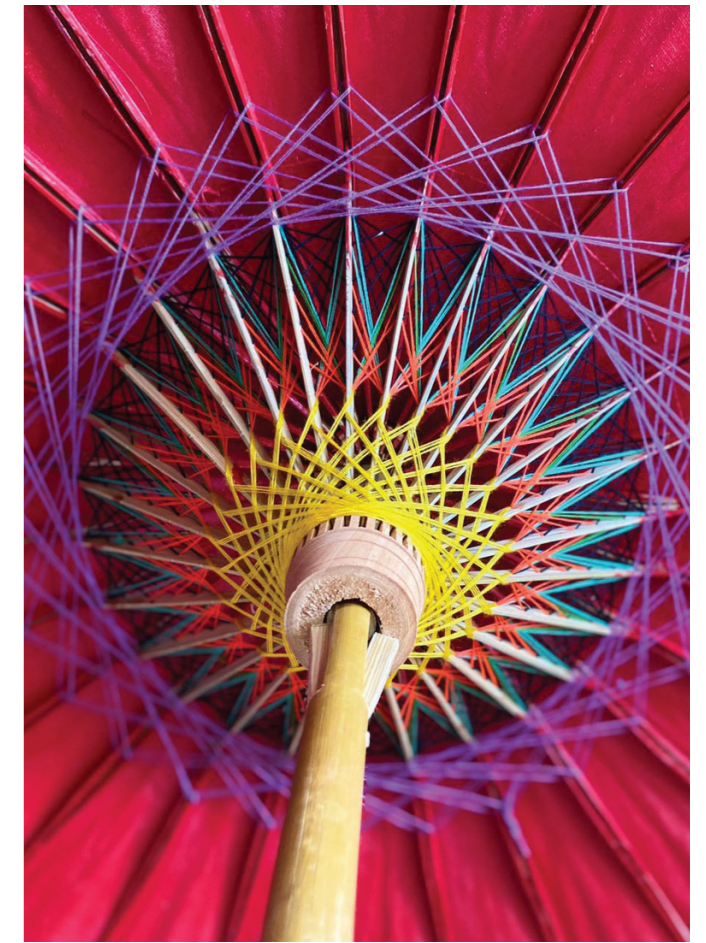
ปัจจุบันเมื่ออิทธิพลของชาวต่างชาติเริ่มเข้ามามีบทบาทในประเทศไทยมากขึ้น ร่มรูปแบบต่าง ๆ ที่มีความทันสมัย ทนทาน พกพาได้ง่ายเริ่มเข้ามาแทนที่ จึงทำให้การใช้จ้องแดงค่อย ๆ เลือนหายไปจากวิถีชีวิตของชาวล้านนาจนแทบไม่มีให้เห็นอีกเช่นในอดีต เนื่องด้วยเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ถูกนำมาใช้ทดแทน ทำให้การใช้งานร่มได้เปลี่ยนวิถีไปจากเดิม จ้องแดงจึงถูกนำไปใช้ในการประดับตกแต่งสถานที่เพื่อความสวยงามทดแทน โดยเฉพาะจะสามารถพบเห็นจ้องแดงได้ในช่วงงานวันสงกรานต์ หรือ “งานปีใหม่เมือง” ที่ถือเป็นประเพณีสำคัญของชาวล้านนา และจ้องแดงได้กลายเป็นสินค้าขึ้นชื่อที่ได้รับความนิยมนำมาเป็นของฝากหรือของที่ระลึกให้แก่ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ที่ถือเป็นสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์อันโดดเด่นของชาวล้านนาสืบทอดต่อมาจากในอดีตจนถึงปัจจุบัน

เอกลักษณ์ทางกายภาพ และเอกลักษณ์ ที่โดดเด่นในงานจ้องแดง

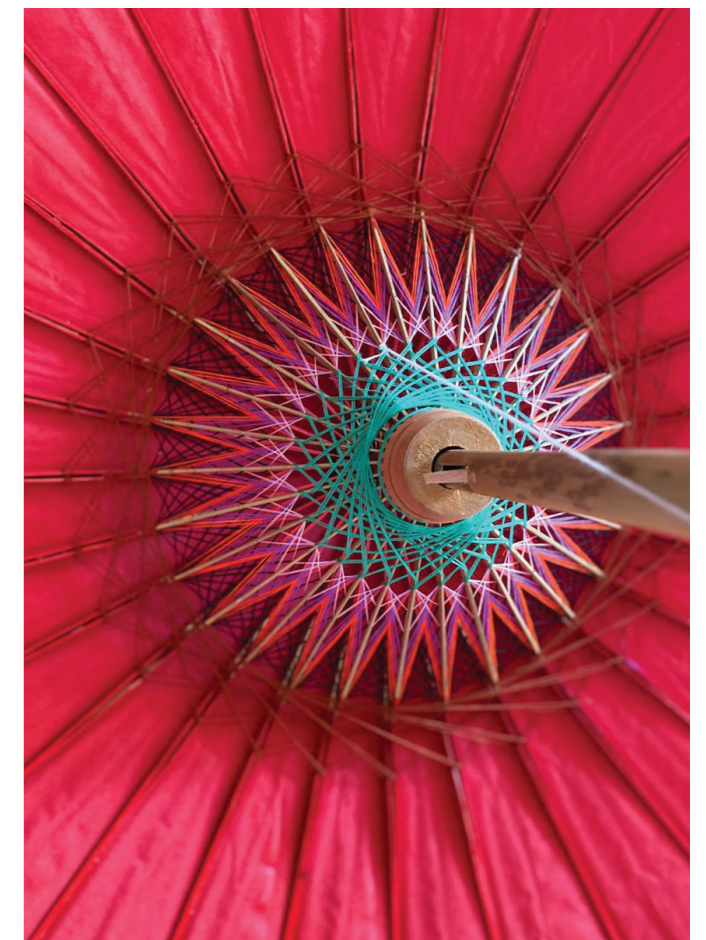
ในอดีต จ้องแดง เป็นร่มชนิดหนึ่งที่ถูกสร้างสรรค์ขึ้นจากกระดาษซึ่งเหมาะสมในการนำมาใช้บังแดดจากแสงแดดเท่านั้น ปัจจุบันมีการพัฒนาไปสู่การใช้ผ้าฝ้ายสีพื้นเพื่อความคงทนมากขึ้น นำมาทอด้วยสีแดงสดหรือสีแดงเลือดนก ซึ่งในอดีตสีกัดสีเหล่านี้จาก “หาง” (พืชท้องถิ่นของชาวล้านนา) ปลายด้ามจับมีลักษณะยาวจับถนัดมือ

เมื่อมีการใช้งานจ้องแดงอย่างแพร่หลายมากขึ้นจึงมีวิวัฒนาการนำน้ำมันมาทาลงบนกระดาษทำให้สามารถกันน้ำได้ ช่วยเพิ่มความคงทนให้มียุการใช้งานที่ยาวนานมากขึ้น จ้องแดงจะมีทั้งหมด 6 ขนาด คือ 14 17 20 22 30 และ 40 นิ้ว การเหลาไม้เพื่อนำมาทำจ้องแดง ช่างฝีมือจะมีทักษะในการเหลาที่จะมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวช่วยให้ไม้มีความอ่อนช้อย ได้รูป เมื่อนำมาขึ้นโครงจะทำให้รูปทรงร่มโค้งงุ้ม ปลายร่มโค้งลงลงมาบานออก เหมือนกับทรงร่มทำมือแหล่งอื่น ๆ

เอกลักษณ์ “จ้องแดง” อยู่ที่ตัวร่มมีสีแดง โดยการใช้สีแดงทาที่ตัวร่ม ปลายด้ามจับยาว และมีเอกลักษณ์ภายในโครงจ้องแดงที่มีความโดดเด่นไม่เหมือนใคร คือสวดลายเส้นด้ายภายในโครงร่มที่มีการสานด้วยด้ายหลากสีเส้น นำมาถักไขว้ไปมาอย่างเป็นระเบียบ เป็นขั้นตอนที่ต้องใช้ความชำนาญและประสบการณ์ของช่างฝีมือเป็นอย่างมาก การยัดเส้นด้ายจำนวนมากนี้ช่วยให้จ้องแดงเกิดความคงทน แข็งแรง และเป็นการเพิ่มเติมสีสันสร้างความสวยงามเป็นเอกลักษณ์ที่ไม่เหมือนร่มที่ใด ทำให้กว่าจะได้จ้องแดงแต่ละคันต้องใช้เวลาหลายวันกว่าจะแล้วเสร็จ ปัจจุบันจึงมีการแบ่งกันทำในแต่ละขั้นตอนเพื่อช่วยให้สามารถทำงานได้รวดเร็วขึ้น จ้องแดงที่ได้รับความนิยมมากในปัจจุบันคือ จ้องแดงที่ใช้ตั้งในสนามหรือใช้ตกแต่งสถานที่ต่างๆ เพื่อความสวยงาม

คุณสมบัติพิเศษอีกประการหนึ่งของจ้องแดงภูมิปัญญาของชาวล้านนา คือเป็นร่มที่สามารถป้องกันแสงแดดได้ดีเป็นอย่างดี อีกทั้งสารที่เคลือบบนตัวร่มช่วยให้กันน้ำฝนได้อย่างดีเยี่ยมและสีไม่ตก ตลอดอายุการใช้งาน จ้องแดงที่ได้รับความนิยมในปัจจุบันคือ จ้องแดงที่ใช้ตั้งในสนาม เหมาะสำหรับการใช้งานบังแดด บังฝนได้เป็นอย่างดีอีกทั้งรูปลักษณะยังคงเป็นเอกลักษณ์ตามวิถีของชาวล้านนา มีความเหมาะสมในการนำมาประดับตกแต่งสถานที่ต่างๆ เพื่อความสวยงาม

ภูมิปัญญาที่สะท้อนทักษะเชิงช่าง และเทคนิค หรือขั้นตอน กระบวนการในงานจ้องแดง

การทำจ้องแดงต้องใช้ทักษะความชำนาญการทำด้วยมือในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การทำไม้หุ้ม ไม้โครง ไม้โครง ไม้โครง ทาสี และสานเส้นด้ายในโครง ไม้โครง ซึ่งนอกเหนือจากกระบวนการผลิตที่สลับซับซ้อนแล้ว อุปสรรคในการผลิตอีกประการหนึ่ง คือ การจัดหาไม้ไผ่ที่เมื่อก่อนต้องไปจัดหาและตัดเองในป่า แต่ขณะนี้แก้ไขได้แล้วโดยการกระจายรายได้รับซื้อจากชาวบ้านแทน และการไปสอนให้คนในหมู่บ้านเหลาไม้ไผ่ตามแบบสำเร็จรูปที่ต้องการนำมาขายให้ ทำให้เกิดความคล่องตัวมากและหาซื้อได้ง่ายขึ้น

ขั้นตอนการจ้องแดงมีกระบวนการทำดังนี้

- การคัดเลือกไม้
โดยคัดเลือกเป็นสองส่วน ตัวร่มด้านบนใช้ไม้ไผ่บง ด้านล่าง(ค้ำ) ใช้ไม้ซาง

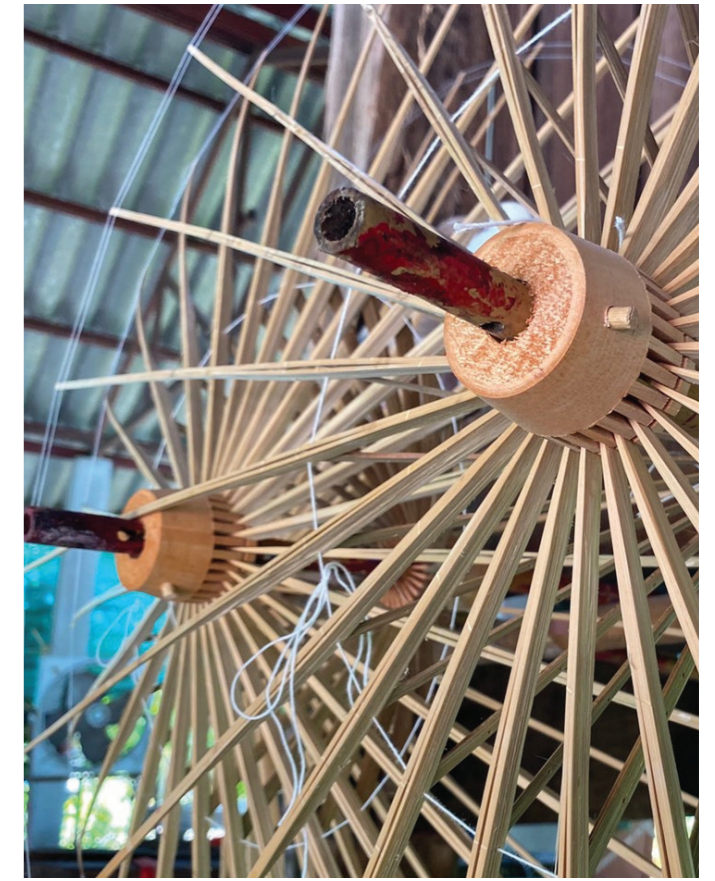
- นำไม้มาตัดให้ได้ขนาดของร่มแต่ละขนาด ขนาดของไม้จะสามารถทำร่มได้จำนวนเท่าใดนั้นขึ้นอยู่กับขนาดของร่ม โดยร่มที่มีขนาดเส้นที่มากที่สุดคือ 14 นิ้ว ส่วนขนาดยาวที่สุด คือ 40 นิ้ว ก่อนนำมาใช้งานจะต้องแช่น้ำประมาณ 20 วัน
- นำไม้มาผ่าและเหลาเพื่อทำซี่ร่ม ร่ม 1 คัน ต้องทำซี่ร่มประมาณ 31 - 33 ซี่ โดยการเหลาไม้จะต้องใช้ความประณีตสูง ซ่างเหลาจึงต้องมีความชำนาญมากจึงทำให้ไม้มีความอ่อนตัว สวยงามได้รูป ขั้นตอนนี้ถือเป็นขั้นตอนสำคัญที่จะทำให้ร่มมีความโค้งงอไม่บานออกตามเอกลักษณ์ของจ้องแดง

- นำไม้ที่จัดหามาได้แล้วมาทำการเจาะรู ซึ่งในอดีตจะเจาะรูด้วยวิธีการใช้เหล็กแหลมเผาไฟในตะเกียงน้ำมันหมูแล้วนำไปจี้ที่ไม้ที่จะเจาะจีไฟแล้วแทงอย่างนี้ไปเรื่อยๆ รูที่ถูกเจาะจะปรากฏสีดำเนื่องจาการรอยไหม้ (ปัจจุบันใช้สว่านทดแทน)
- ทำหัวร่มด้วยการเคียน คือ การนำไม้ต้นเปิดหรือไม้กระท้อนซึ่งเป็นไม้เนื้ออ่อน โดยเลือกใช้ต้นที่มีขนาดเท่าลำแขน ซึ่งจะมีรูตรงใจกลางต้นพอดีไม่ต้องทำการเจาะ แล้วนำไม้ไปแทงทำให้ได้รูปทรงของหัวร่ม คุณสมบัติของทั้งไม้ต้นเปิดและไม้กระท้อนคือเมื่อแห้งแล้วจะมีน้ำหนักเบา

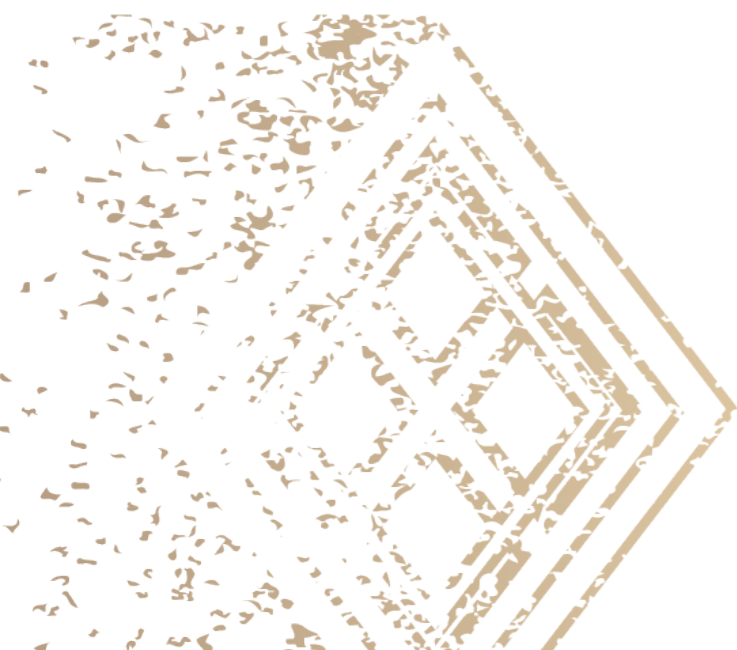

- การขึ้นไหมจะมีการเจาะรู ซึ่งจำนวนจะขึ้นอยู่กับขนาดของร่ม โดยจะเจาะรูเป็นเลขคู่ มีฉะนั้นตอนทำไหมจะมาชนกันจะเดินไหมไปต่อไม่ได้ จ้องแดงจะมีอยู่ทั้งหมด 6 ขนาด ดังนี้ 14 นิ้ว จะต้องใช้ไม้ 25 ซี่ 17 นิ้วจะต้องใช้ไม้ 27 ซี่ 20 นิ้ว จะต้องใช้ไม้ 29 ซี่ 22 นิ้ว จะต้องใช้ไม้ 31 ซี่ 30 นิ้วจะต้องใช้ไม้ 33 ซี่ และ 40 นิ้ว จะต้องใช้ไม้ 37 ซี่

- ทำน้ำยางปะโก้ (ตะโก) โดยนำผลปะโก้มาทุบให้แหลกแล้วนำมาหมักประมาณ 15-30 วัน หรือนานกว่านั้นจะได้น้ำยางที่เหนียวเก็บใช้นานเป็นปี สามารถนำมาใช้ได้

- หุ้มกระดาษหรือผ้าเข้ากับโครงร่ม ก่อนทำการหุ้มให้ใช้ยางปะโก้เช็ดลงบนผ้าเพื่อให้ผ้าเกิดการแข็งตัว แล้วจึงนำมาหุ้มให้แน่นสนิทแล้วจึงนำไปตากให้แห้ง

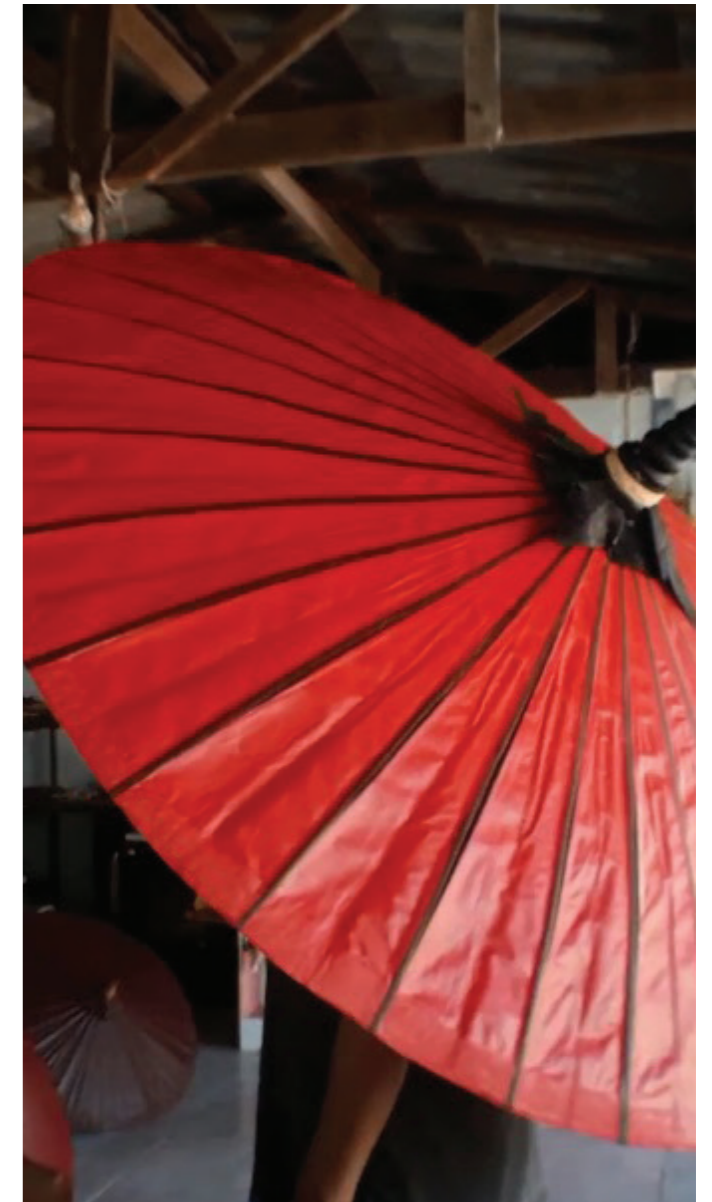

- นำร่มที่แห้งแล้วมาทาสีน้ำมันสีแดง ในอดีตใช้ชาดในการทา แต่ปัจจุบันชาดหายากและมีราคาแพงจึงใช้สีน้ำมันทดแทน ซึ่งมีคุณสมบัติกันน้ำได้ดี

- นำทุกส่วนมาประกอบเข้าด้วยกัน จะเป็นจ้องแดงที่สมบูรณ์พร้อมใช้งาน

ครูวิเชญ แก้วเอี่ยม
ครูช่างศิลปหัตถกรรม ประจำปี 2561

การอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญา ของงานจ้องแดง

จ้องแดงมีประวัติความเป็นมาจากการที่เจ้าอาวาสวัดดอนเปา (วัดดอนเปา ตำบลดอนเปา อำเภอแม่วง จังหวัดเชียงใหม่) ได้ไปเดินธุดงค์จนไปถึงไทยใหญ่ และได้ไปพบกับจ้องแดงจึงได้นำกลับมาแกะและนำมาสอนให้กับพระลูกวัด และชาวบ้าน ซึ่งได้ทำกันมาเรื่อยๆ สืบต่อกันมา ซึ่งแต่เดิมชาวบ้านดอนเปา ก็ยึดอาชีพการทำจ้องแดงในแทบทุกหลังคาเรือน แต่เนื่องจากในช่วงนั้นจ้องแดงโบราณ กลับไม่ได้รับความนิยม ด้วยกรรมวิธีที่ยาก ทำให้ไม่มีผู้สนใจจะสานงานต่อ อีกทั้งยังเป็นช่วงที่ภาคเกษตรกรรม และอุตสาหกรรมเจริญรุ่งเรือง การใช้จ้องแดงที่เป็นงานหัตถกรรมทำด้วยมือจึงไม่ได้รับความนิยม หรือถูกทดแทนด้วยผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่หาได้ง่าย ชาวบ้านจึงหันไปประกอบอาชีพอื่นที่สร้างรายได้ที่ดีกว่าทดแทน จนทำให้เหลือผู้ที่ยังคงทำจ้องแดงอย่างจริงจังจึงเพียงไม่กี่ราย และขาดผู้ที่จะสืบสานต่อ จ้องแดง บ้านแม่วงจึงเกือบจะสูญหายไปจากพื้นถิ่นแม่วงเสียแล้ว

การสืบสานการทำจ้องแดงตามแบบโบราณ นิยมสืบทอดกันเองภายในครอบครัวโดยวิธีครูพักลักจำ โดยเฉพาะลูกหลานที่ให้ความสนใจก็จะมานั่งฝึกฝนเรียนรู้รับการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษ และสืบทอดต่อกันมาเรื่อย ๆ แต่เนื่องด้วยในยุคปัจจุบันลูกหลานของคนในชุมชนจะออกไปศึกษาออกท่องถิ่น ก็ทำให้หาผู้ที่สนใจที่จะมารับช่วงสืบทอดการทำจ้องแดงของครอบครัวได้ยากมากขึ้น ทำให้การทำจ้องแดงใกล้จะสูญหายไปจากวิถีชีวิตของชาวล้านนา

หากแต่ในวันนี้ ยังคงเหลือเพียงครอบครัวลูกหลานของ นายปั้น ศรีจันทร์ เพียงครอบครัวเดียวที่ยังสืบทอดการทำจ้องแดงโบราณอยู่ในบ้านแม่วาง โดยในปัจจุบัน มี**ครูวิเชย แก้วเอี่ยม** ผู้ซึ่งก้าวเข้ามาเป็นเขยของครอบครัว ทำหน้าที่เป็นผู้สืบสานการทำจ้องแดง งานหัตถกรรมของภรรยาได้สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ และในช่วงเวลานั้นเป็นช่วงที่แทบจะไม่มีผู้ใดที่จะสืบสานงานหัตถกรรมจ้องแดงโบราณต่อ ครูวิเชย จึงเห็นว่า หากคนในท้องถิ่นไม่เห็นคุณค่า และไม่สืบสานงานของบรรพบุรุษที่มีมาหลายร้อยปี ก็คงจะสูญหายไปในวัน และประกอบกับ ครูวิเชยเริ่มเล็งเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงและความนิยมในการใช้จ้องแดงที่เริ่มเลือนหายไปจากวิถีชีวิตของชาวล้านนา จึงรู้สึกเสียดาย และต้องการรื้อฟื้น สืบสานภูมิปัญญาการทำจ้องแดง งานจากภูมิปัญญาของบรรพบุรุษที่ถือเป็นเอกลักษณ์ของชาวดอนเปา ให้กลับมาเป็นงานหัตถกรรมที่คงอยู่ที่บ้านดอนเปาต่อไป ครูวิเชยจึงเริ่มฝึกฝนการทำจ้องแดง จนมีทักษะ ความชำนาญสามารถสร้างสรรค์จ้องแดงได้ตามแบบจ้องแดงโบราณ ได้ทุกประการ และยังคงมุ่งมั่นอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญาการทำจ้องแดง เอาไว้ไม่ให้สูญหายไปจากวิถีชีวิตของชาวล้านนา และชาวล้านนา จนทำให้ “จ้องแดงโบราณ” บ้านแม่วางเริ่มเป็นที่รู้จักในวงกว้างมากขึ้นมาจนถึงปัจจุบันนี้

ครูวิเชย จึงนับได้ว่าเป็นบุคคลสำคัญของบ้านแม่วาง ที่รื้อฟื้น และมุ่งมั่นสืบสานการทำจ้องแดง ภูมิปัญญาบรรพบุรุษของชาวดอนเปา ให้คงอยู่ที่บ้านดอนเปาจนถึงทุกวันนี้ได้ พร้อมทั้งถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชนและผู้สนใจอยู่เสมอมิได้ขาด ด้วยมุ่งหวังที่จะให้ ช่างในพื้นที่ หรือคนรุ่นใหม่ ช่วยกันสืบสานภูมิปัญญาของบรรพบุรุษให้อยู่ได้ในยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างลงตัว อีกทั้งครูวิเชย ยังรวบรวมจ้องแดงในหลากหลายรูปแบบ และทำเป็นแหล่งการเรียนรู้เชิงท่องเที่ยว เพื่อให้กลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ได้มีโอกาสได้เห็นเอกลักษณ์ของจ้องแดงโบราณ เป็นอีกหนึ่งตัวช่วยในการเผยแพร่งานจ้องแดงให้คงอยู่สืบไป

การถ่ายทอดส่งต่อภูมิปัญญาเพื่ออนุรักษ์สืบสาน
และพัฒนาสร้างสรรค์ต่อยอดงานจ้องแดง

ด้วยยุคสมัยที่เปลี่ยนไปทำให้วัฒนธรรมการใช้จ้องแดงตามวิถีชีวิตของชาวล้านนาเปลี่ยนแปลงไปตามไปด้วย ภูมิปัญญาการทำจ้องแดงของชาวล้านนา เริ่มมีให้เห็นน้อยลงไปทุกที ซึ่งครูวิเชฐ แก้วเอี่ยม ผู้สืบทอดการทำจ้องแดง ที่ในวันนี้เหลือเพียงครอบครัวเดียวที่บ้านแม่วาง ในขณะนี้ ได้เล็งเห็นถึงปัญหาจึงมุ่งมั่นพัฒนาผลงานให้มีความสวยงามและคุณภาพที่ดี และมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น เพื่อให้จ้องแดงยังคงอยู่ร่วมกับวัฒนธรรมสมัยใหม่ได้อย่างลงตัว

ครูวิเชฐได้ถ่ายทอดภูมิปัญญาการทำจ้องแดง สู่นายชนและผู้สนใจโดยไม่หวังวิชา โดยหวังเพียงว่าให้เด็กรุ่นใหม่ได้สืบทอด และส่งต่อกันต่อไป โดยมีการพัฒนารูปแบบให้มีความสวยงามแปลกตายิ่งขึ้นทั้งขนาดของจ้องแดงที่มีให้เลือกถึง 6 ขนาด

ตั้งแต่ขนาดเล็กเพียง 16 นิ้ว ไปจนถึงร่มสนามที่มีขนาดใหญ่ถึง 40 นิ้ว อีกทั้งยังเพิ่มเติมสีลัน และลวดลายให้มากขึ้นกว่าเดิมที่มีเพียงสีแดงเพียงสีเดียว ปัจจุบันมีสีลันให้เลือกมากกว่า 10 สี มีการพัฒนาสร้างสรรค์ลวดลายให้มีความน่าสนใจยิ่งขึ้น โดยวาดเป็นลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวล้านนา เช่น ดอกไม้ ต้นไม้ ผีเสื้อ นก เป็นต้น ซึ่งได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

การทำจ้องแดงตามแบบโบราณ ต้องใช้ความอดทน และความพิถีพิถันในการทำจึงจะสามารถทำร่มได้สำเร็จ 1 คัน จึงทำให้ปัจจุบันแทบไม่เหลือผู้สืบสาน มีเพียงครูวิเชฐที่ถือเป็นทายาทรุ่นสุดท้ายในขณะนี้ที่ยังคงมุ่งมั่นสืบสานและพัฒนาจ้องแดงให้คงอยู่ได้ในแผ่นดินไทย หากลูกหลานไม่เห็นคุณค่าในอนาคตจ้องแดงคงต้องสูญหายไปจากวิถีชีวิตของชาวล้านนาในไม่ช้า

“จ้องแดง เป็นผลงานที่ใกล้จะสูญหาย
ไปแล้วจากแผ่นดินไทย หากลูก
หลานไม่คิดอนุรักษ์และไม่หวงแหน
ภูมิปัญญาที่บรรพบุรุษสืบทอดกันมา วัน
หนึ่ง “จ้องแดง” คงเหลือเพียงตำนาน
ที่ครั้งหนึ่งเคยมีลมหายใจ”

ครูวิเชญ แก้วเอี่ยม

ครูช่างศิลปหัตถกรรม ประจำปี 2561

**ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพ
ระหว่างประเทศ**
(องค์การมหาชน)

